

Agro-Nieuwsbrief

Uitgave: december 2018

In deze nieuwsbrief:

Bedrijfsvoering

Besturen landbouwvoertuigen door
buitenlandse stagiaires

Juridisch

Tijdelijk of blijvend grasland?
Veehouderijbedrijf is niet grondgebonden

Mestwetgeving

Huurkoop fosfaatrechten interessant?
Benutting bij overdracht fosfaatrechten
Verbod gebruik sleepvoetbemester

Milieu

Stand van zaken PAS

Subsidie

Subsidieregeling jonge landbouwers

Eindejaars- en nieuwjaarstips

Mestwetgeving
Fiscaal
Overig

Belangrijke data

Stand van zaken PAS

Het Europese Hof van Justitie heeft onlangs naar aanleiding van door de Raad van State gestelde vragen geoordeeld dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) als systeem voor het verlenen van Nb-vergunningen op zich een systeem is dat toelaatbaar is. Maar de wetenschappelijke onderbouwing die ten grondslag ligt aan het programma en de maatregelen waarop deze onderbouwing is gebaseerd, moeten wel voldoende zekerheid bieden dat de natuurwaarden van de Natura 2000-gebieden geen schade ondervinden van deze activiteiten. Dit zal de Raad van State nog moeten beoordelen. Een uitspraak daarover wordt komend voorjaar verwacht.

Beweiden en bemesten

Het Hof oordeelde verder dat beweiden en bemesten in beginsel onder de vergunningplicht vallen. Deze activiteiten kunnen worden uitgezonderd. Bijvoorbeeld als er al voor de activiteit al toestemming is verleend voordat een gebied (waarop de activiteit stikstofdepositie kan veroorzaken) is aangewezen als Natura 2000-gebied. De activiteit kan dan ongewijzigd worden voortgezet. Bij een verandering van de activiteit is wel opnieuw toestemming nodig. Gezien de uitspraak van het Hof is er echter (vrijwel) altijd sprake van een verandering.

Uitgifte ontwikkelingsruimte

Al eerder had de Minister van LNV besloten de ontwikkelingsruimte voor de tweede helft van de eerste PAS-periode (1 juli 2018 t/m 30 juni 2021) niet uit te geven. De reden hiervoor is dat uit de cijfers over 2016 is gebleken dat de beoogde netto-reductie van de ammo-

niakemissies door de agrarische sector nog niet is behaald. Er is zelfs sprake van een toename in dat jaar, die vooral werd veroorzaakt door de groei van de melkveestapel en een stijging van de emissies uit het gebruik van kunstmest. In dat kader wordt het gebruik van de sleepvoetbemester op klei- en veengrond ook verboden. Verder zal de komende tijd ook sterker met de sector opgetrokken worden om de afgesproken resultaten van voer- en managementmaatregelen in beeld te brengen en tijdig te bereiken.

Voortzetting PAS

Op basis van het de uitspraak van het Hof heeft de overheid geconcludeerd dat de vergunningverlening in principe kan worden voortgezet voor de gebieden waar nog ontwikkelingsruimte beschikbaar is of in het geval geen ontwikkelingsruimte benodigd is.

Daar waar die ruimte op is, worden geen vergunningen meer verleend die een beroep doen op ontwikkelingsruimte. Dit is op dit moment het geval voor 19 Natura 2000-gebieden.

Subsidieregeling jonge landbouwers

De subsidieregeling voor Jonge landbouwers wordt opengesteld van 3 december 2018 tot en met 8 februari 2019. Met deze regeling kunnen ondernemers jonger dan 41 jaar investeren in gebouwen, machines en verplaatsbare installaties. Er is alleen subsidie mogelijk voor investeringen die op de bijbehorende investeringslijst staan.

De regeling loopt via de provincies. Dat betekent dat elke provincie haar eigen subsidieverordening en openstellingsbesluit kent.

Een belangrijk aandachtspunt bij samenwerkingsverbanden (bijv. maatschap of VOF) is de vraag of de jonge landbouwer op het moment van aanvragen daadwerkelijke, langdurige zeggenschap heeft. Dit moet blijken uit de inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel. Controleer deze inschrijving daarom zorgvuldig, voordat de aanvraag wordt ingediend. De inschrijving kan achteraf niet meer aangepast worden.

Men kan alleen subsidie aanvragen, wanneer niet eerder via deze regeling subsidie is ontvangen. Verder mogen er geen investerings- en financieringsverplichtingen worden aangegaan voor de toekenning van de subsidie.

Huurkoop fosfaatrechten interessant?

Fosfaatrechten zijn verhandelbaar en bij elke transactie wordt er in principe 10% afgeroomd. Aangezien er bepaalde nadelen kleven aan koop/verkoop of huur/verhuur, wordt ook steeds vaker de optie van huurkoop genoemd.

Huurkoop is een vorm van kopen op afbetaling. De koopsom van de fosfaatrechten wordt uitgesmeerd over een afgesproken periode. Nadat de huurkoper alle betalingen heeft voldaan, wordt hij automatisch eigenaar van de rechten. Een groot nadeel is dat de huurverkoper in principe bij de aanvang van de overeenkomst direct fiscaal moet afrekenen over alle huurkoopbetalingen. Volgens de Belastingdienst loopt de huurverkoper namelijk geen risico meer (waardevermeerdering of -vermindering van de rechten).

Daarom wordt door diverse partijen geadviseerd om een huurovereenkomst met koopoptie toe te passen. De overeenkomst moet fiscaal wel juist worden ingericht. Dit betekent onder meer dat de verhuurder fiscaal eigenaar blijft en het restwaarderisico loopt. Het bedrag van de koopoptie moet worden bepaald in relatie tot de waarde in het economische verkeer. Voordeel voor de verkopende partij is dat deze daarmee mogelijk een belastingvoordeel behaalt, voordeel voor de koper is dat deze voor de koop geen financiering hoeft af te sluiten. De nadelen zullen echter goed onderzocht moeten worden, overleg met een fiscalist is aan te raden.

Tijdelijk of blijvend grasland?

Een landbouwer verzocht in de Gecombineerde opgave 2016 om uitbetaling van de basis- en vergroeningsbetaling. Hij gaf onder meer een perceel van 4,15 ha op als 'Grasland, natuurlijk, hoofdfunctie landbouw' (code 331), dat hij pachtte van Natuurmonumenten. RVO.nl constateerde echter dat het perceel tijdelijk grasland en daarmee bouwland was. De totale oppervlakte bouwland bedroeg daardoor 17,76 ha, waardoor de landbouwer niet vrijgesteld was van het hebben van 5% ecologisch aandachtsgebied. Omdat hij geen grond als zodanig had ingericht, vond er een korting op de vergroeningsbetaling plaats.

In 2011 was perceel beteeld met triticale, waarna het werd omgezet in grasland. In beroep stelde de landbouwer dat 2016 het vijfde aaneengesloten jaar was dat het perceel met gras was beteeld en het niet in de vruchtwisseling was opgenomen. In de toelichting van de 'Tabel gewassen' was bij code 266 (tijdelijk grasland) opgenomen dat als het grasland in de vier voorafgaande jaren ook als een vorm van grasland wordt gebruikt, dit moet worden opgegeven als blijvend grasland. Hieruit leidde de landbouwer af dat hij in het vijfde jaar code 266 niet mocht toepassen. Tot slot stelde hij dat het gras op perceel veel meer voldeed aan de beschrijving van code 336. Vanaf 2012 was sprake van natuurlijk grasland en was er een blijvende, onveranderbare situatie ontstaan.

RVO.nl stelde dat perceel in 2011 nog was beteeld met triticale, zodat er in 2012 een vruchtwisseling had plaatsgevonden. Het perceel was daarom de afgelopen vijf jaar nog in de vruchtwisseling opgenomen geweest, waardoor er geen sprake kon zijn van de codes 265, 331 en 336. RVO.nl gaf wel toe dat de toelichting bij code 266 onjuist was.

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven verklaarde het beroep echter ongegrond. Zij oordeelde dat RVO.nl het perceel terecht had aangemerkt als tijdelijk grasland, omdat het in 2016 in de afgelopen vijf jaar nog in de vruchtwisseling betrokken was geweest. Daaraan kon niet afdoen dat de grond volgens de pachtovereenkomst niet gescheurd mocht worden.

Een beroep op het vertrouwensbeginsel vanwege de destijds onjuiste toelichting bij gewascode 266 kon ook niet slagen. Nog los van het feit dat de toelichting bij de door de landbouwer gebruikte code wel juist was, leidde de stelling dat RVO.nl onzorgvuldig handelde door verkeerde informatie bij gewascode 266 te verstrekken, er niet toe dat zij het perceel moest aanmerken als blijvend grasland en zij de vergroeningsbetaling niet mocht verlagen. Het ging om volledig Unierechtelijk geregelde betalingen, waartegen het vertrouwensbeginsel niet kan worden aangevoerd.

Besturen landbouwvoertuigen door buitenlandse stagiaires

Voor het besturen van een land- en bosbouwtrekker (LBT) en een voertuig met een beperkte snelheid (MMBS) is het rijbewijs T vereist. Bestuurders die voor 1 juli 2015 een B-rijbewijs hebben verkregen, houden de bevoegdheid deze voertuigen te besturen. Zij worden geacht voldoende rijervaring te hebben opgedaan om de verkeersveiligheid niet nadelig te beïnvloeden. De rijbewijsplicht geldt alleen voor het besturen van trekkers op de openbare weg. Dit schrijft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat op Kamervragen over de situatie van buitenlandse stagiaires. Volgens haar mag ook met een EU rijbewijs B afgegeven voor 1 juli 2015 en (EU) rijbewijs C een LBT en een MMBS worden bestuurd.

Buitenlandse stagiaires, afkomstig uit een land dat geen rijbewijs T kent, maar die wel in het bezit zijn van een rijbewijs B, mogen een LBT of MMS besturen op eigen terrein. Voor het rijden op de openbare weg moeten ze echter een in Nederland geldig rijbewijs hebben. Met het werken met landbouwwerktuigen op eigen terreinen kunnen zij volgens de minister toch voldoende werkervaring opdoen.

Benutting bij overdracht fosfaat-rechten

Bij overdrachten van fosfaatrechten wordt er in principe 10% afgeroomd, maar in het jaar van overdracht is het soms toch mogelijk dat koper en verkoper deze rechten gezamenlijk voor 100% benutten.

Voorbeeld 1

De verkoper heeft 100 fosfaatrechten. Hij besluit in 2018 deze rechten te verkopen en geeft bij de overdracht aan dat de koper in 2018 100 rechten mag benutten. Na registratie door RVO.nl krijgt de koper 90 rechten op zijn naam en mag daarmee dit jaar 90 rechten benutten. Het aantal benutbare rechten in 2018 is voor de verkoper 0 kg.

Voorbeeld 2

De verkoper heeft 100 fosfaatrechten. Hij besluit in 2018 deze rechten te verkopen, maar geeft bij de overdracht aan dat de koper in 2018 70 rechten mag benutten. In dat geval wordt door RVO.nl geregistreerd dat de koper in 2018 70 rechten mag benutten. De verkoper behoudt in 2018 nog 30 rechten die hij kan benutten. Samen mogen koper en verkoper in 2018 nog 100 rechten benutten.

In beide gevallen mag de koper in het jaar na de overdracht 90 fosfaatrechten benutten en heeft de verkoper dan geen benutbare rechten meer.

Conclusie is dat bij meldingen van de overdracht van fosfaatrechten waarbij 10% wordt afgeroomd, het vaak verstandig is aan te geven dat de koper in het lopende jaar maar 90% kan benutten. Voor de koper maakt dit niet uit, maar de verkoper creëert hiermee extra ruimte voor zijn bedrijf.

Veehouderijbedrijf is niet grondgebonden

In veel bestemmingsplannen staat dat op bepaalde locaties alleen een grondgebonden veehouderijbedrijf mag worden uitgeoefend, een bedrijf dat (nagenoeg) geheel afhankelijk is van de agrarische grond als productiemiddel. Deze grond dient tot het bedrijf of de bedrijfsvoering te behoren. De veehouder moet de grond gebruiken voor zijn eigen onderneming.

In een zaak voor de Raad van State ging het om de vraag of de rechtbank terecht een omgevingsvergunning had vernietigd voor de exploitatie van een melkgeitenbedrijf.

De geitenhouder had een drietal overeenkomsten 'voor gebruik van gronden' afgesloten met akkerbouwers. Samen met de eigen en gepachte grond had de geitenhouder daarmee volgens de gemeente voldoende grond om te kunnen spreken van een grondgebonden bedrijf.

De Raad van State oordeelde dat het niet noodzakelijk was dat de geitenhouder de gronden in eigendom of

pacht had. De overeenkomsten maakten echter niet inzichtelijk of de gronden feitelijk werden geëxploiteerd door de geitenhouder. Daarnaast was van betekenis dat de overeenkomsten golden voor een duur van zes jaar, maar op elk moment eenzijdig en zonder opgave van redenen opgezegd konden worden. De overeenkomsten boden daarom onvoldoende grondslag om aan te nemen dat de melkgeitenhouderij een grondgebonden veehouderij was. De rechtbank had daarom de vergunning terecht vernietigd.

Verbod gebruik sleepvoetbemester

Het gebruik van de sleepvoetbemester op grasland dat gelegen is op klei- en veengrond, is vanaf 1 januari 2019 verboden. Er zijn op dit moment twee alternatieven die aan de voorwaarden voldoen: (1) de pulse-trackbemester die de drijfmest in kuiltjes in de grond brengt en (2) de sleepvoetbemester waarbij de drijfmest verdund met water (twee delen mest en één deel water) op de grond wordt gebracht in strookjes van maximaal 10 cm breed. Bij het tweede alternatief is wel een borging nodig, zodat bij controle kan worden vastgesteld of de voorgeschreven verdunning met water is toegepast.

Het Ministerie van LNV is nog wel bezig met de uitwerking van een alternatief voor bedrijven waar koeien bovengemiddeld worden geweid (meer dan 720 uren per jaar). Daar mag in beperkte mate de sleepvoetbemester worden gebruikt met onverdunde drijfmest en alleen tijdens de zomer.

Eindejaars- en nieuwjaarstips mestwetgeving

Afronden administratie

Begin 2019 moet de mestboekhouding over het jaar 2018 afgerond worden. Daarbij horen een aantal zaken te worden vastgelegd en verschillende berekeningen te zijn gemaakt.

Vastlegging gegevens

De volgende gegevens moeten worden vastgelegd per 31 december 2018:

- voorraden voer bij staldieren en bij deelname aan BEX melkvee;
- aantal en gewicht staldieren;
- voorraad meststoffen per opslag (incl. onderbouw);
- periode en aantal naar natuurterreinen uitgeschaarde dieren.

Berekeningen

Er moet berekend worden of voldaan is aan:

- de gebruiksnormen;
- de mestverwerkingsverplichting;
- de dierrechten (pluimvee, varkens);
- de fosfaatrechten (melkvee);
- de criteria voor grondgebonden groei (melkvee).

Opgave aanvullende gegevens

De aanvullende gegevens moeten voor 1 februari 2019 doorgegeven worden aan de RVO. Dit geldt met name voor bedrijven met staldieren en/of derogatie. Wanneer u een uitnodiging tot het indienen van een opgave heeft ontvangen van de RVO, bent u verplicht deze tijdig in te sturen.

Bij deze opgave moeten de volgende voorraden meststoffen worden doorgegeven:

- dierlijke mest;
- kunstmest;
- mineralenconcentraat;
- spuiwater van luchtwassers dat gebruikt gaat worden als meststof op het eigen bedrijf of als meststof wordt verhandeld;
- compost;
- zuiverings-slib;
- overige meststoffen of mengsels.

Hoeveelheden fosfaat en stikstof in voorraad dierlijke meststoffen

De gehalten van de voorraden op eigen bedrijf geproduceerde dierlijke meststoffen zijn meestal niet bekend. In de praktijk worden hiervoor vaak de forfaitaire gehalten gehanteerd. Dit is echter niet altijd juist, want er moet uitgegaan worden van de best beschikbare gegevens. In (afnemende) volgorde van belangrijkheid zijn dit:

- analysesresultaten van de voorraad mest;
- analysesresultaten van de afgevoerde mest in het afgelopen jaar;
- de berekende gehalten volgens de bedrijfsspecifieke excretie (BEX) bij melkvee.

Alleen wanneer deze gegevens ontbreken of niet-representatief zijn, mag gebruik gemaakt worden van de forfaitaire gehalten.

Natuurterreinen

Natuurterreinen die bij het landbouwbedrijf in gebruik zijn, tellen niet mee voor de plaatsingsruimte in het kader van de gebruiksnormen. Voor de berekening van de mestverwerkingsplicht tellen deze terreinen echter wel mee in de fosfaatruimte.

Binnen de gebruiksnormen is er sprake van uitscharen als er dieren op de natuurterreinen lopen. De uitgeschaarde dieren mogen in mindering worden gebracht op de gemiddelde veebezetting. Als er mest wordt aangewend op het natuurterrein, moet een vervoersbewijs dierlijke meststoffen opgemaakt worden. Hiervoor mag met forfaitaire gehalten worden gerekend. Op het vervoersbewijs dierlijke meststoffen moet de opmerkingscode 34 vermeld worden.

Mestverwerkingsplicht en afsluiten VVO's

Bedrijven met een fosfaatoverschot moeten een deel hiervan laten verwerken. Het is raadzaam tijdig te controleren of aan deze verwerkingsplicht is voldaan. Tot uiterlijk 31 december bestaat de mogelijkheid de verwerkingsplicht over te dragen of over te nemen van een ander bedrijf door het sluiten van een vervangende verwerkingsovereenkomst (VVO). Deze overeenkomst moet uiterlijk 31 december 2018 ingediend worden bij de RVO.

Gehalten afgevoerde mest

Bij het maken van de berekeningen zijn de gehalten van de afgevoerde mest een belangrijk aandachtspunt. Met name bij de afvoer van de dikke fractie na mestscheiding komen in de praktijk nogal eens hoge, niet realistische gehalten voor. Deze zijn voor RVO.nl bij het ontbreken van een deugdelijke onderbouwing (het analyserapport is hiervoor ongeschikt) aanleiding de afvoer van de bijbehorende vrachten te schrappen. Het is verstandig hiermee rekening te houden.

Fosfaatverrekening

Wanneer u in 2018 te veel fosfaat hebt aangewend, kunt u tot 31 december 2018 een fosfaatverrekening aanvragen. U maakt hierbij kenbaar dat u in het afgelopen jaar maximaal 20 kg fosfaat per hectare bouwland meer hebt aangewend dan de toegestane norm. De verrekening houdt in dat u de extra hoeveelheid in het volgende jaar in mindering brengt op uw fosfaatgebruiksnorm. De hoeveelheid fosfaat die u van 2017 naar 2018 hebt doorgeschoven, kunt u niet opnieuw doorschuiven. De aanvraag moet via Mijn Dossier ingediend worden.

Verlaging fosfaatgebruiksnormen

In 2019 worden volgens een wetsvoorstel de fosfaatgebruiksnormen voor gronden met de fosfaattoestand 'hoog' verlaagd naar 75 kg per ha grasland (was 80) en 40 kg per ha bouwland (was 50).

Korting stikstofgebruiksnorm bij scheuren grasland

Bij het scheuren van grasland op zand- en lössgrond zal volgens een wetsvoorstel een verlaging van de stikstofgebruiksnorm plaatsvinden (dus niet de norm voor dierlijke mest). De verlaging is 65 kg stikstof per ha, indien na het vernietigen van de graszode in de periode van 1 februari tot en met 10 mei direct aansluitend de teelt van maïs aanvangt. Wanneer de graszode in de periode van 1 juni tot 31 augustus wordt vernietigd en direct aansluitend weer gras wordt geteeld, geldt een verlaging van 50 kg stikstof per ha. Het is nog niet duidelijk of daarmee het verplichte scheurmonster komt te vervallen.

Vanggewas na maïs op zand- en lössgrond

Na de teelt van maïs op zand- en lössgrond moet een vanggewas ingezaaid worden. Vanaf 2019 moet dit uiterlijk 1 oktober geschieden. Houd hiermee rekening bij de keuze van het maïsras. Alternatief is de onder-teelt van bijvoorbeeld gras.

Uitrijdperiode drijfmest op bouwland

De uitrijdperiode voor drijfmest op bouwland duurt in 2019 van 15 februari tot en met 15 september (was 1 februari tot en met 31 augustus).

Bewaarplicht mestadministratie

Voor de mestadministratie geldt een bewaartermijn van vijf jaar.

Eindejaars- en nieuwjaars tips fiscaal

Uw urenadministratie

Wanneer u in aanmerking wilt komen voor de zelfstandigenaftrek moet u in 2018 minimaal 1.225 uren werkzaam zijn in uw onderneming. De uren die u als gevolg van ziekte niet hebt kunnen werken, tellen niet mee bij de beoordeling of u aan het criterium hebt voldaan.

Een ondeugdelijke urenstaat kan ertoe leiden dat de inspecteur u de zelfstandigenaftrek en andere ondernemersfaciliteiten weigert. Leg de gewerkte uren daarom nauwkeurig vast. Bovendien moet van uw totale werkzaamheden meer dan 50% aan uw onderneming zijn besteed. De 50%-eis geldt niet voor starters.

Ook voor de meewerkaf trek en de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid is een urenadministratie van belang.

Laat uw herinvesteringsreserve niet verlopen

Hebt u een herinvesteringsreserve gevormd, omdat u de afgelopen drie jaren een bedrijfsmiddel voor meer dan de boekwaarde hebt verkocht? Zorg er dan voor dat u deze benut voor nieuwe investeringen. Doet u dit niet binnen drie jaar, dan komt de reserve vrij ten gunste van het bedrijfsresultaat en zal hierover alsnog belasting betaald moeten worden.

Investeringsaftrek

Als u in 2018 een bedrag tussen € 2.300 en € 314.673 investeert in bedrijfsmiddelen voor uw onderneming, kunt u in aanmerking komen voor de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek. Uitgesloten zijn onder meer: grond, personenauto's, quota, bedrijfsmiddelen minder dan € 450 en bedrijfsmiddelen die voor meer dan 70% worden verhuurd aan derden. De hoogte van de aftrek is afhankelijk van de totale investeringen.

Tabel: hoogte investeringsaftrek

Investeringsbedrag		Aftrek
Meer dan	Niet meer dan	
-	€ 2.300	Nihil
€ 2.300	€ 56.642	28%
€ 56.642	€ 104.891	€ 15.863
€ 104.891	€ 314.673	€ 15.863, minus 7,56% van het bedrag boven € 104.891
€ 314.673		Nihil

Voor de hoogte van de investeringsaftrek is het jaar van aangaan van de investeringsverplichtingen bepalend. Daadwerkelijke aftrek in het jaar van investeren kan alleen plaatsvinden indien het bedrijfsmiddel in gebruik is genomen of is betaald.

Het recht op investeringsaftrek vervalt indien:

- binnen 12 maanden na het aangaan van de verplichting minder dan 25% van het investeringsbedrag is betaald, tenzij het bedrijfsmiddel in deze periode in gebruik is genomen;

- het bedrijfsmiddel niet in gebruik is genomen binnen drie jaar na het begin van het kalenderjaar waarin de investering is gedaan.

Een goede planning van investeringen kan leiden tot een hogere investeringsaftrek. Zet daarom de verrichtte en de geplande investeringen op een rij om een optimale planning te maken.

Let op de desinvesteringsbijtelling

Indien u een bedrijfsmiddel waarvoor u investeringsaftrek heeft ontvangen binnen vijf jaar na aanvang van het investeringsjaar verkoopt, kunt u te maken krijgen met een desinvesteringsbijtelling. Dit is ook het geval als het bedrijfsmiddel wordt overgebracht naar privé of als de investering door een andere aanwending het karakter krijgt van een uitgesloten investering. De bijtelling bedraagt het feitelijk genoten percentage investeringsaftrek over de overdrachtsprijs. Deze bijtelling kan nooit hoger zijn dan de genoten investeringsaftrek.

Terugvragen btw oninbare vorderingen

Als er een factuur wordt gestuurd aan klanten, moet de btw direct aangegeven en betaald worden. De btw kan teruggevraagd worden zodra het zeker is dat de vordering geheel of gedeeltelijk oninbaar is. Vanaf 1 januari 2017 wordt de vordering in ieder geval als oninbaar aangemerkt uiterlijk een jaar na het verstrijken van de afgesproken uiterste betaaldatum. Als er geen betalingstermijn is vastgelegd, geldt de wettelijke betalingstermijn van 30 dagen.

De btw moet in het juiste tijdvak worden teruggevraagd, anders kan de teruggaaf worden geweigerd door de Belastingdienst.

Schenken

Ouders mogen in 2018 € 5.363 belastingvrij schenken aan hun kinderen of pleegkinderen. Er mag eenmalig aan kinderen tussen de 18 en 40 jaar maximaal € 25.731 (jaar 2018) belastingvrij worden geschonken. Deze vrijstelling kan onder voorwaarden verhoogd worden naar € 53.602 als het kind het geld gebruikt voor een dure studie of naar € 100.800 voor de financiering van een woning.

Voor overige verkrijgers (bijvoorbeeld grootouders aan kleinkinderen) is in 2018 maximaal € 2.147 vrijgesteld.

Als dit jaar meer geschonken wordt dan het vrijgestelde bedrag of als er van de verhoogde vrijstelling gebruik wordt gemaakt, moet vóór 1 maart 2019 een schenkingsaangifte worden ingediend bij de Belastingdienst.

Afschrijving dierrechten

De Belastingdienst had begin dit jaar besloten om de termijn van afschrijving op varkens- en pluimveerechten aangekocht vóór 1 januari 2018 te verlengen tot de datum van 31 december 2027. Hierop is zij echter teruggekomen. Op varkens- en pluimveerechten verkregen vóór 1 januari 2018 kan ook na deze datum een jaarlijkse afschrijving van 20% plaatsvinden. Voor varkens-, pluimvee- en fosfaatrechten verkregen op of na

1 januari 2018 geldt een afschrijvingstermijn tot de einddatum 31 december 2027.

Bewaarplicht administratie

In beginsel geldt voor de administratiegegevens een bewaartermijn van zeven jaar. Wanneer hieraan niet voldaan wordt, kan dit gevolgen hebben voor de bewijspositie. Dit kan leiden tot een omkering en verzwaring van de bewijslast.

In verband met de herzieningstermijn van de aftrek voorbelasting voor onroerende zaken, zoals bedrijfspanden, moeten de gegevens van onroerende zaken 10 jaar bewaard worden.

Eindejaars- en nieuwjaarstips overig

Bijhouden gewasbeschermingsmonitor

Wie een gewasbeschermingsmiddel wil gaan gebruiken dat geschikt is voor professioneel gebruik, moet gedurende het teeltseizoen een gewasbeschermingsmonitor bijhouden. Deze moet binnen twee maanden na de teelt worden afgerond. De gewasbeschermingsmonitor is in 2015 in de plaats gekomen van het gewasbeschermingsplan.

In de gewasbeschermingsmonitor moeten de daadwerkelijk getroffen maatregelen gedurende het teeltseizoen worden bijgehouden, zoals teeltfrequentie, voorvrucht, rassenkeuze, mechanische onkruidbestrijding en gebruikte gewasbeschermingsmiddelen. Op basis hiervan kan de teler zijn beslissingen over de te nemen maatregelen in het komende jaar beter onderbouwen.

De teler is vrij in de administratieve inrichting van de monitor. Het bewaren van perceelgegevens, afleveringsbonnen van zaad- en pootgoed en facturen van loonwerkzaamheden is al een vorm van administratie.

Het niet voldoen aan deze verplichting kan leiden tot een bestuurlijke boete van € 500 op grond van de Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

Melding bedrijfsoverdrachten

Bedrijfsoverdrachten moeten in principe gemeld worden bij de RVO. De inschrijving bij de Kamer van Koophandel is hiervoor leidend: als de overdracht niet leidt tot een ander inschrijvingsnummer, hoeft de overdracht niet apart gemeld te worden.

Als overdrachtsdatum moet de feitelijke datum gehanteerd worden. Meest praktisch is voor de overdracht de datum 1 januari te kiezen.

Aanpassingen Maatlat Duurzame Veehouderij

Stallen die voldoen aan de eisen voor de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV), kunnen in aanmerking komen voor de milieu-investeringsaftrek (MIA) en de willekeurige afschrijving milieu-investeringen (VAMIL).

De MDV bevat eisen op de volgende gebieden: ammoniak, dierenwelzijn, diergezondheid, energie, fijnstof, bedrijf & omgeving en brandveiligheid. De eisen worden jaarlijks aangepast.

Het tijdstip waarop de investeringsverplichtingen zijn aangegaan, bepaalt aan welke MDV-eisen voldaan moet worden. Dit betekent dat voor lopende projecten, waarvoor reeds een ontwerpcertificaat is afgegeven, alleen investeringsverplichtingen die nog dit jaar worden aangegaan onder deze subsidieregelingen vallen. Verplichtingen die na 31 december 2018 worden aangegaan, komen alleen voor subsidie in aanmerking als deze voldoen aan de MDV-eisen 2019 én als hiervoor een nieuw ontwerpcertificaat is afgegeven.

Handhaving PAS/realisatie Nb-vergunning

Bedrijven die een Nb-vergunning hebben verkregen waarbij ontwikkelingsruimte is toebedeeld, hebben, nadat de vergunning onherroepelijk is geworden, twee jaar de tijd om het bedrijf te starten of de uitbreiding te realiseren. Hierop wordt door de provincies gehandhaafd. Niet-tijdig benutte ontwikkelingsruimte kan worden ingetrokken. Wanneer de realisatietermijn dreigt te worden overschreden, is het belangrijk goed bij te houden welke stappen zijn ondernomen voor de realisatie. Lange procedures of bijzondere omstandigheden kunnen een goede reden zijn waarom de termijn van twee jaar overschreden wordt.

Verbod asbestdaken

De Tweede Kamer heeft ingestemd met het verbod op asbestdaken. Eind 2024 moeten alle asbestdaken in Nederland gesaneerd zijn. Om de sanering te stimuleren bestond de 'Subsidieregeling verwijderen asbestdaken'. Het budget van deze regeling is echter inmiddels overschreden. Mogelijk zijn er nog gemeentelijke subsidieregelingen van toepassing.

Belangrijke data *sinds 1933*

3 december 2018 t/m 8 februari 2019

Openstelling subsidieregeling voor jonge landbouwers

T/m 31 december 2018

Uiterste datum indiening Vervangende verwerkingsovereenkomst (VVO) en driepartijenovereenkomst

T/m 31 december 2018

Aanmelding fosfaatverrekening

31 januari 2019

Uiterste datum indienen opgave aanvullende gegevens mest 2018 en mestboekhouding 2018 gereed

31 januari 2019

Uiterste datum aanvraag derogatie en opstellen bemestingsplan

Met onze Agro-Nieuwsbrief willen wij u op de hoogte houden van de ontwikkelingen die mogelijk uw bedrijf raken. Wij hebben aan de samenstelling de grootst mogelijke zorg besteed. Wij aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor niet (meer) juiste informatie. Wilt u op basis van deze informatie actie ondernemen, dan is nader advies noodzakelijk. Voor een dergelijk advies kunt u een afspraak met ons maken. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere wijze, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.